

31 mrt 2004 -19:00

Ministerraad van 31 maart 2004

De Ministerraad heeft op woensdag de besprekingen die op dinsdag begonnen waren, over thema's betreffende Justitie en Binnenlandse Zaken, verdergezet.

De Ministerraad heeft op woensdag de besprekingen die op dinsdag begonnen waren, over thema's betreffende Justitie en Binnenlandse Zaken, verdergezet.

Hij heeft de hoofdstukken duurzaam preventiebeleid, politie: meer en nog beter, naar een betere uitvoering van straffen en maatregelen, beter statuut voor het slachtoffer, hervorming van het jeugdrecht, toegankelijkheid van de Justitie: een nieuwe stap, gerechtelijke achterstand en verbetering van de werking van bepaalde instellingen.

FOD Kancelarij van de Eerste Minister - Algemene Directie
Externe Communicatie
Wetstraat 16
1000 Brussel
België
+32 2 501 02 11
<https://kanselarij.belgium.be>

Thomas Ferri
Redactiedienst (NL)
+32 2 287 41 42
+32 471 67 07 73
thomas.ferri@premier.fed.be

Christophe Springael
Redactiedienst (FR)
+32 2 287 41 92
+32 477 59 14 37
christophe.springael@premier.fed.be

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Taskforce inbraakpreventie

Op voorstel van vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael heeft de ministerrad beslist een Taskforce "inbraakpreventie" op te richten. Doel is een betere afstemming tussen de maatregelen die genomen zijn door verschillende departementen zoals Justitie en Binnenlandse Zaken.

Op voorstel van vice-premier en minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael heeft de ministerrad beslist een Taskforce "inbraakpreventie" op te richten. Doel is een betere afstemming tussen de maatregelen die genomen zijn door verschillende departementen zoals Justitie en Binnenlandse Zaken.

De taksforce zal ook de samenwerking met de private partners stroomlijnen en concrete projecten voorbereiden op operationeel niveau.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij Ministerraad van 31 maart 2004

De versterking van de technische en wetenschappelijke politie

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Minister van Justitie en van de heer Patrick Dewael, Minister van Binnenlandse zaken, heeft de Ministerraad de nota inzake de versterking van de technische en wetenschappelijke politie goedgekeurd.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Minister van Justitie en van de heer Patrick Dewael, Minister van Binnenlandse zaken, heeft de Ministerraad de nota inzake de versterking van de technische en wetenschappelijke politie goedgekeurd.

Op dit ogenblik zijn de laboratoria van de technische en wetenschappelijke politie (LWTP) van de federale politie de enige politiedienst die met opgeleid personeel en specifieke middelen op georganiseerde wijze taken van technische en wetenschappelijke politie uitvoert. De activiteiten van de 27 laboratoria dekken het hele grondgebied en worden uitgevoerd op het terrein en in de lokalen waarover ze beschikken. Een juridische leemte De vaststelling dat op dit ogenblik de materiële aanwijzingen een steeds belangrijker plaats innemen in het Belgische en Europese juridisch systeem, maar dat er in België geen enkele wettekst meer bestaat die er duidelijk naar verwijst is paradoxaal. De huidige juridische leemte versterkt de werkingsmoeilijkheden die de laboratoria van de technische en wetenschappelijke politie ondervinden, om elke vordering binnen een redelijke termijn uit te voeren en op het hele grondgebied een minimale equivalente dienst te verlenen. Er moet dus in deze leemte voorzien worden door te bepalen wat de technische politie en de wetenschappelijke politie is. Ook zijn organisatie, personeel en structuur dienen nader bepaald te worden. Bij dezelfde gelegenheid zou het eveneens gepast zijn bijhorende wetgeving, zoals de DNA-wet, de definitie van de juridische uitsluitingszone en de uitvoeringsmodaliteiten van onderzoeken op de plaats van de misdaad te verduidelijken. De kwaliteit van de technische en wetenschappelijke politie verhogen De wetenschappelijke politie en de centralisatie van informatie zijn de sleutelementen voor een efficiënte criminele politie. Het Nationaal Instituut voor Criminologie en Criminalistiek (NICC) zal onder andere belast zijn met het beheer van de nationale gegevensbestanden over de genetische profielen en ballistische gegevens. De doeltreffendheid van deze opdracht moet worden gewaarborgd door een optimale kwaliteit van de bescherming van de sporen door de politiediensten en hun optekening in de laboratoria van de federale politie. Een onmisbare actor in gerechtelijke onderzoeken In de loop der jaren heeft de technische en wetenschappelijke politie een steeds belangrijker plaats ingenomen in gerechtelijke onderzoeken. Hij is zelfs onmisbaar geworden en zijn bijdrage is van primordiaal belang voor de opheldering van zware en ingewikkelde zaken (moord, doodslag, ontvoering, home- en carjacking...). Een arme verwante op Europees niveau De technische en wetenschappelijke politie heeft zich tijdens de laatste jaren voortdurend ontwikkeld in de meerderheid van de Europese landen die er een onbetwistbare meerwaarde in gevonden hebben. Helaas is dit niet het geval in België, zoals naar voren komt uit de bevindingen van het Comité P en het rapport van de audit door de Algemene inspectie van de federale en lokale politie. Tegenwoordig zijn de laboratoria van de

technische en wetenschappelijke politie op een zodanig verzadigingspunt beland, dat ze niet in staat zijn de kwaliteit en doeltreffendheid te bieden waar men altijd recht op heeft (toegenomen vragen om tussenkomsten, technieken die steeds meer tijd vergen om toe te passen, DNA-microsporen). De minimale equivalente dienstverlening kan niet op nationaal niveau worden gewaarborgd. Het is dus op dit ogenblik niet mogelijk in te gaan op de vragen om bijstand vanwege de slachtoffers, ook al neemt deze bezorgdheid een belangrijke plaats in in het regeerakkoord en is hij meer praktisch en expliciet beschreven in de " kleine Franchimont ". Concrete voorstellen De oprichting van een team gespecialiseerd in het verzamelen en beheren van aanwijzingen De oprichting van een gespecialiseerd team dat geschikt is om op te treden in het hele grondgebied in ingewikkelde strafzaken is voorzien. Het werk van de vaststellingen door dit team zal gecombineerd worden met het beheer van een nationale gegevensbank die de vergelijking van inbraaksporen, schoenen, banden en oren verzameld over het hele grondgebied mogelijk zal maken. Op dit ogenblik werkt dit systeem enkel op lokaal niveau. De bedoeling is een nationaal netwerk te creëren, dat als voordeel heeft dat men sporen die in verschillende arrondissementen werden verzameld kan vergelijken: een onbetwistbare meerwaarde in de aanpak van rondtrekkende groepen van daders. * 20 voltijdse equivalenten zullen aangeworven worden voor dit centraal bijstandsteam. De versterking van de specialisten in de arrondissementslaboratoria Door de aanwerving van bijna 100 bijkomende medewerkers zal men de 27 arrondissementslaboratoria versterken en dit op basis van een kwaliteitsanalyse uitgevoerd door de diensten van de federale politie.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale
Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele
Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Wijziging van de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Minister van Justitie, keurde de Ministerraad een voorontwerp van wet goed tot wijziging van de wet (*) inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Minister van Justitie, keurde de Ministerraad een voorontwerp van wet goed tot wijziging van de wet (*) inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling.

Het regeerakkoord bepaalt dat ten aanzien van bepaalde categorieën van veroordeelden strenger dient te worden opgetreden door het optrekken van de grens van toelaatbaarheid voor de voorwaardelijke invrijheidstelling. Het betreft hier de categorie veroordeelden tot een levenslange vrijheidsbenemende straf, in hoofde van dewelke het veroordelend arrest een staat van wettelijke herhaling heeft vastgesteld. Onder de huidige wetgeving betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling kunnen deze veroordeelden enkel in aanmerking komen voor een voorwaardelijke invrijheidstelling wanneer zij twee derde van hun straf hebben uitgezeten. Met het oog op de bescherming van de maatschappelijke veiligheid voorziet het regeerakkoord om dit minimum op drie vierde van de straf te brengen. Het dossier zal in alle omstandigheden voorgelegd worden aan de strafuitvoeringsrechtbank, die een beslissing zal nemen rekening houdend met het risico op recidive en de houding van de veroordeelde ten overstaan van de slachtoffers. De slachtoffers kunnen, indien ze dit wensen, voortaan steeds door de strafuitvoeringsrechtbank worden gehoord met betrekking tot de voorwaarden die in hun belang moeten worden opgelegd. Ten slotte, moet de strafrechter, wanneer hij een vrijheidsberovende straf zonder uitstel uitspreekt, voortaan de partijen informeren over het bestaan van de wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling en het slachtoffer informeren over zijn rechten in het kader van de uitvoering van de straf. (*) van 5 maart 1998.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele Instellingen, Laurette
Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Nieuwe maatregelen op het vlak van voorlopige hechtenis

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, keurde de Ministerraad een voorontwerp van wet goed tot wijziging van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor de onwerkdadige voorlopige hechtenis, tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en tot wijziging van sommige artikelen van het Wetboek van Strafvordering. De hervorming ingeleid door de wetswijziging van 20 juli 1990 om de voorlopige hechtenis een echt uitzonderingskarakter te geven komt in de praktijk niet tot uiting: het aandeel van de personen dat zich in voorlopige hechtenis bevindt schommelt tussen de 35% en de 40% van de totale gevangenispopulatie.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, keurde de Ministerraad een voorontwerp van wet goed tot wijziging van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor de onwerkdadige voorlopige hechtenis, tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en tot wijziging van sommige artikelen van het Wetboek van Strafvordering. De hervorming ingeleid door de wetswijziging van 20 juli 1990 om de voorlopige hechtenis een echt uitzonderingskarakter te geven komt in de praktijk niet tot uiting: het aandeel van de personen dat zich in voorlopige hechtenis bevindt schommelt tussen de 35% en de 40% van de totale gevangenispopulatie.

Het voorontwerp heeft tot doel op een punctuele wijze in te grijpen in de procedure van de voorlopige hechtenis zodat deze op een vlottere en efficiëntere wijze kan verlopen. Het punctueel ingrijpen in de procedure kan indirect een invloed uitoefenen op de duur van de voorlopige hechtenis. Wat zijn de krachtlijnen van dit ontwerp? 1. Versterking van het gezag en de onafhankelijkheid van de onderzoeksrechter wat betreft invrijheidstelling Aangezien de onderzoeksrechter het onderzoek leidt en coördineert is hij ook het best geplaatst om te oordelen over de noodzaak om een voorlopige hechtenis al dan niet in stand te houden. In die zin zal de onderzoeksrechter voortaan, na de eerste verschijning vóór de Raadkamer, alleen en zonder de mogelijkheid om er een rechtsmiddel tegen in te stellen, kunnen beslissen over de invrijheidstelling van de verdachte wanneer nieuwe en belangrijke elementen zich voordoen: de procureur des Konings kan dus geen verzet meer doen tegen zijn beslissing. 2. Beperken van de maandelijkse controle van de voorlopige hechtenis Binnen de vijf dagen van de aflevering van het aanhoudingsbevel door de onderzoeksrechter voert de Raadkamer (rechtbank van eerste aanleg) een controle uit naar de regelmatigheid van dit aanhoudingsmandaat. Daarna evalueert de raadkamer elke maand de vordering van het onderzoeksdossier en beoordeelt de rechtmatigheid van de voorlopige hechtenis. In het kader van feiten waarvoor geen verzachtende omstandigheden van toepassing zijn (die dus automatisch door het Assisenhof worden behandeld en niet de correctionele rechtbank) wordt deze procedure van maandelijkse controle aangepast: bij de derde verschijning voor de raadkamer geldt de handhaving van de voorlopige hechtenis gedurende drie maanden. Gedurende die periode kan de

verdachte maandelijks een verzoekschrift tot voorlopige invrijheidstelling tot de raadkamer richten. Deze beperking van de maandelijks controle voor niet-correctionaliseerbare misdrijven vloeit voort uit de vaststelling dat dergelijke feiten een onderzoek van langere duur vergen. Er moet dus worden voorkomen dat het dossier teveel over en weer gaat tussen de onderzoeksrechter en de raadkamer. Gedurende die tijd wordt de onderzoeksrechter immers ontheven van zijn dossier en kan hij het onderzoek niet verderzetten. Deze werkelijkheid kan de duur van de voorlopige hechtenis verlengen.

3. Sancties bij de niet naleving van vormvoorschriften Op dit ogenblik wordt niet systematisch een formele sanctie voorzien bij niet naleving door de onderzoeksrechter of door de Raadkamer van de vormvoorschriften voor de aflevering van een aanhoudingsmandaat. Hierdoor ontstaat een zekere juridische onduidelijkheid. Om de wet te verduidelijken zullen bepaalde nietigheidssancties worden ingevoerd bij de niet naleving van de rechten van de verdediging.

4. Duur van de vrijheid onder voorwaarden Een voorwaardelijke vrijheid kan op dit ogenblik worden opgelegd voor een maximum van drie maanden, hernieuwbaar vóór het verstrijken van de termijn. In de praktijk wordt deze termijn soms hernieuwd na de vervaldatum en dit zonder nieuwe tussenkomst van de onderzoeksrechter. De wet zal worden gewijzigd om duidelijk te stellen dat de voorwaarden enkel kunnen worden verlengd binnen de oorspronkelijk vastgelegde termijn en met tussenkomst van de rechter. Het is uitdrukkelijk voorzien dat indien dit niet het geval is de opgelegde voorwaarden automatisch vervallen.

5. Versterking van het toezicht op langdurige voorlopige hechtenis Wanneer de voorlopige hechtenis langer duurt dan 6 maanden, zal het gerechtelijk onderzoek automatisch aan het toezicht van de Kamer van inbeschuldigingstelling worden onderworpen. Een voorlopige hechtenis van 6 maanden wordt immers als uitzonderlijk beschouwd. De onderzoeksrechter en de partijen zullen worden opgeroepen om vóór de Kamer van inbeschuldigingstelling te verschijnen, die een controle zal uitoefenen op het verloop van het onderzoek en op de noodzaak om de voorlopige hechtenis te verlengen.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale
Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele
Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Phenix

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, besliste de Ministerraad dat het voorontwerp van wet tot oprichting van de gegevensbank Phenix, voor advies word doorgezonden naar volgende instanties: het Hof van cassatie, de Hoge Raad voor justitie, het College van procureurs-generaal, de Raad van procureurs des Konings, het College van de eerste voorzitters van de hoven van beroep, de Conferentie van de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, de Conferentie van de arbeidsauditeurs, de Conferentie van de voorzitters van de arbeidsrechtbanken, de "Ordre des barreaux francophones et germanophones", de Orde van Vlaamse balies, de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders en de Koninklijke Federatie van het Belgisch notariaat.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, besliste de Ministerraad dat het voorontwerp van wet tot oprichting van de gegevensbank Phenix, voor advies word doorgezonden naar volgende instanties: het Hof van cassatie, de Hoge Raad voor justitie, het College van procureurs-generaal, de Raad van procureurs des Konings, het College van de eerste voorzitters van de hoven van beroep, de Conferentie van de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, de Conferentie van de arbeidsauditeurs, de Conferentie van de voorzitters van de arbeidsrechtbanken, de "Ordre des barreaux francophones et germanophones", de Orde van Vlaamse balies, de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders en de Koninklijke Federatie van het Belgisch notariaat.

Het voorontwerp van wet wil het Phenixproject instellen en zijn opdrachten en organen definiëren. Het wil ook een wettelijke basis verlenen aan de verschillende rechtshandelingen die later in het kader van het Phenixproject geïnformatiseerd zullen worden. Phenix is de codenaam van het toekomstige informaticasysteem van Justitie. Eind 2001 is het project gelanceerd, met het doel de rationalisering, de modernisering en uniformisering van de verschillende informaticasystemen die nu op de hoven en rechtbanken in gebruik zijn. Wat is het Phenixproject? Sinds meer dan twintig jaar zijn inspanningen geleverd om het gerecht in dit land te informatiseren. Deze informatisering gebeurde zonder werkelijk overzichtsplan en met stukjes en beetjes. Tegenwoordig zijn de meeste bestaande toepassingen verouderd en moeten nodig vervangen worden door een moderne en performante informatica-oplossing. Een informaticasysteem gebaseerd op het elektronisch dossier. De bedoeling van Phenix is een kwalitatieve sprong: een nieuw gerechtelijk informaticasysteem, gebaseerd op het elektronisch dossier. Het principe van het Phenixsysteem is het elektronisch dossier dat gecreëerd wordt per zaak van bij het begin van de gerechtelijke procedure. Het dossier zal geleidelijk bijgewerkt worden met aanvullende gegevens, zowel door beheerders van het dossier, als door wij bijkomende elementen aanvoeren, zoals politie, gerechtsdeurwaarders, advocaten of de partijen zelf. Het Phenixsysteem zou op termijn een vlottere behandeling van zaken verzekeren en de burger of zijn vertegenwoordiger toelaten zijn zaak gemakkelijker te volgen en zijn dossier te beheren. De stappen in het Phenixproject. De analyse is nu rond,

behalve voor een paar punten die bij de concrete uitbouw zullen bepaald worden. De ontwikkelingsfase is bezig en het jaar 2004 zou voornamelijk moeten besteed worden aan de ontwikkeling van wat het framework wordt genoemd (het technisch kader nodig voor de ontwikkeling) en aan het oppuntstellen van elementen van vereiste inhoud evenals van het wettelijk kader van het nieuwe systeem. De eerste testen zullen gedaan worden door de parketten en de politierechtbanken eind 2004. Van 2005 af zullen de pilotsites zich vermenigvuldigen en zullen de eerste volledige ontwikkelingen geleverd worden. Het project zal eindigen eind 2007 bij het Hof van cassatie en de handelsrechtbanken

Gepubliceerd door FOD Kancelarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale
Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele
Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij Ministerraad van 31 maart 2004

Strafuitvoering en inning van geldboetes

Op voorstel van Mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, heeft de Ministerraad de kadernota goedgekeurd betreffende de betere strafuitvoering en het reglement over de problematiek van de geldboetes. De bedoeling is een systeem te verwezenlijken waarbij de uitgesproken straf daadwerkelijk moet worden toegepast en waar de gevangenisstraf enkel wordt uitgesproken in geval van absolute noodzaak om de openbare veiligheid te waarborgen. In deze optiek zal de problematiek van de strafboetes eveneens herzien worden om tot een betere inning ervan te komen.

Op voorstel van Mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, heeft de Ministerraad de kadernota goedgekeurd betreffende de betere strafuitvoering en het reglement over de problematiek van de geldboetes. De bedoeling is een systeem te verwezenlijken waarbij de uitgesproken straf daadwerkelijk moet worden toegepast en waar de gevangenisstraf enkel wordt uitgesproken in geval van absolute noodzaak om de openbare veiligheid te waarborgen. In deze optiek zal de problematiek van de strafboetes eveneens herzien worden om tot een betere inning ervan te komen.

De niet-uitvoering van korte straffen brengt het strafrechtelijk systeem in diskrediet. De overbevolking van de gevangenissen heeft als gevolg dat korte straffen niet meer mogen worden toegepast. Dit fenomeen is niet nieuw. De grote meerderheid van deze straffen worden inderdaad sinds meer dan 20 jaar niet meer uitgevoerd. Bovendien zijn de gevolgen van korte gevangenisstraffen bijzonder schadelijk. De tijd is te kort voor een echte begeleiding van de gedetineerde. Ook wordt hij afgesneden van zijn sociaal, gezins- en beroepsmilieu. De gedetineerde belandt in een precarie situatie bij zijn vrijlating uit de gevangenis. De niet-uitvoering van korte straffen brengt het strafrechtelijk systeem in diskrediet: * Diskrediet: wat is de zin van een straf die niet wordt uitgevoerd? * Ze tast het systeem aan: in de wetenschap dat een korte straf niet wordt toegepast, kan de rechter ertoe geneigd zijn zwaardere straffen uit te spreken. * Ze is de bron van discriminatie: waarom moeten sommige veroordeelden hun straf uitvoeren en andere niet? Het zou echter niet realistisch en niet gepast zijn, indien al deze straffen voortaan moeten worden uitgevoerd: * Dergelijke oplossing biedt talrijke nadelen (sociale declassering van de veroordeelde die bovendien in contact komt met een potentieel criminogeen milieu - men denke aan de gevangenis, als een school van criminaliteit). * Een dergelijke oplossing zou een onbeheersbare impact hebben op de gevangenisbevolking: in 2002, werden 8030 straffen van minder dan 6 maanden uitgesproken op nationaal niveau. Welke oplossingen? Het is noodzakelijk om de huidige incoherentie, namelijk dat rechters straffen uitspreken die vervolgens niet worden uitgevoerd, op te heffen. De gevolgde doelstelling is ervoor te zorgen dat rechters van geschikte maatregelen gebruik kunnen maken die daadwerkelijk worden uitgevoerd. De voorgestelde oplossingen kaderen in een justitie die rust en orde bevordert, die herstelt en de herinschakeling van de dader mogelijk maakt. 1. De gevangenisstraffen door de politie: een verouderde maatregel. Ter herinnering, de gevangenisstraf voor een overtreding kan 1 tot 7 dagen bedragen. Overtredingen zullen geen

aanleiding meer kunnen geven tot een gevangenisstraf: de geldboete en de werkboete zullen voorrang krijgen. 2. De problematiek van de gevangenisstraffen van minder dan 6 maand Men moet aan de strafrechter de mogelijkheid geven straffen uit te spreken die daadwerkelijk zullen worden uitgevoerd. Het is coherent om de gevangenisstraffen van minder dan 6 maanden te vervangen door effectieve maatregelen: werk en geldboetes. De gevangenisstraf wordt bewaard voor ernstige overtredingen. 3. Omzetting van de gevangenisstraffen van minder dan een jaar toestaan De veroordeelde tot een gevangenisstraf van minder dan een jaar zal het initiatief kunnen nemen het gerecht aan te spreken om bijzondere uitvoeringsmodaliteiten van de straf te bekomen die rekening houden met zijn sociale, gezins- en beroepssituatie. Het gerecht dat de straffen toepast zal dan de aard van de straf kunnen wijzigen met het oog op de doelstellingen van herstel en herinschakeling van het strafrecht. 4. Alternatieve oplossingen bevorderen Het is raadzaam de toepassing van alternatieve straffen te stimuleren: alternatieven voor vervolging (bemiddeling en strafrechtelijke transacties) en alternatieven voor de gevangenisstraf (werkstraf, opschorting en voorwaardelijk op proef, opleiding in het kader van de proeftijd) suspension et sursis probatoire, formation dans le cadre de la probation. Een betere bepaling en meer efficiënte inning van geldboetes De kwestie van de onbevredigde inning van geldboetes kwam de laatste maanden op de voorgrond. Bovendien worden de vervangende gevangenisstraffen die voorzien zijn in geval van niet-betaling weinig toegepast. Opdat de boete rechtvaardig en doeltreffend zou zijn, dient hij niet alleen in overeenstemming te zijn met de gepleegde feiten, maar ook met de sociale en financiële situatie van de dader. Er is meer kans dat de boete zal worden betaald, als de dader er de middelen voor heeft. 1. De bepaling van het bedrag van de boete Wanneer de strafrechter op dit ogenblik het bedrag van de boete vaststelt, hoeft hij geen rekening te houden met de financiële mogelijkheden van de dader. Vooruitgang zou terzake kunnen geboekt worden. Drie nieuwe cumulatieve maatregelen worden voorgesteld: * De rechter zal voortaan rekening moeten houden met de financiële mogelijkheden van de dader wanneer hij het bedrag van de boete vaststelt, * De rechter zal onder de wettelijke grens kunnen gaan als het om een geval van bewezen financiële precariteit gaat: werkloosheid, leefloon, werkonbekwaamheid... * De strafrechter zal een spreiding van de betaling van de boete kunnen toestaan in functie van de financiële situatie van de veroordeelde. 2. Een efficiëntere inning van de boetes De administratie van de domeinen en de strafrechtelijke boetes (Federale overheidsdienst Financiën) behandelt op dit ogenblik op autonome wijze, in een soort van onderaanneming, de inning van de sancties, boetes en gerechtskosten die het gevolg zijn van gerechtelijke beslissingen. Ze worden meegedeeld op papier door de secretariaten van de parketten en de griffies van de gerechtshoven. Het beheer, zoals het bestaat buiten Justitie, is niet optimaal. Het is dus noodzakelijk om de uitvoering onder het beheer en de verantwoordelijk te centraliseren van degene die ze gevraagd heeft. In deze optiek heeft de Ministerraad het principe goedgekeurd van het gemeen beheer. De raad heeft eveneens zijn akkoord gegeven voor de oprichting van een onafhankelijk orgaan onder de voogdij van justitie dat bevoegd is voor de vordering van: - Alle onmiddellijke vorderingen door de politie, - Alle transacties die gevraagd worden door de parketten, - Alle boetes en gerechtskosten die worden opgelegd door de rechters in hun arresten en vonnissen, - De middelen die voortvloeien uit het munten van goederen die tijdens onderzoeken worden in beslag genomen, - De administratieve boetes opgelegd door de verscheidene openbare instellingen Dit onafhankelijk orgaan zal ook de bevoegdheden overnemen van het Centraal orgaan voor de beslagen, de verbeurdverklaring en de dienst voor het strafregister. Al deze informatie zal gecentraliseerd worden in een centrale gegevensbank die hiervoor zal gecreëerd worden en ter beschikking zal worden gesteld van de

magistratuur zodat ze een waar uitvoeringsbeheer zal kunnen uitoefenen. Een werkgroep Justitie - Financiën - Overheidsbedrijven zal gecreëerd worden om de overdrachtsmodaliteiten te onderzoeken van al de taken en de bijkomende personeelsbehoeften volgend uit de schepping van dit nieuwe agentschap en om de samenwerkingsmogelijkheden na te gaan met overheidsbedrijven. De problematiek van desubsidiaire straffen In ons huidig strafrechtelijk systeem wordt een straf altijd voorzien van een bijgaande subsidiaire straf: * De geldboete gaat gepaard met een subsidiaire gevangenisstraf van maximum 6 maanden in geval van niet-betaling. * De werkstraf gaat gepaard met een subsidiaire geldboete of gevangenisstraf in geval van niet-uitvoering van het werk. De uitvoering van de subsidiaire straf is facultatief en hangt af van het oordeel van het openbaar ministerie. Om het systeem te verbeteren en de nadelen van korte gevangenisstraffen te vermijden, zal de subsidiaire gevangenisstraf worden afgeschaft en vervangen door: * De geldboete gaat voortaan gepaard met een subsidiaire werkboete in geval van niet-betaling. * De werkboete zal enkel met een subsidiaire geldboete gepaard gaan in geval van niet-uitvoering. Voortaan zal de Rechtbank van de uitvoering van straffen beslissen over de toepassing van de subsidiaire boete.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Samenwerkingsprotocollen met de gerechtelijke autoriteiten

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, nam de Ministerraad acte van de ondertekening van de verschillende samenwerkingsprotocollen, onderhandeld met de Eerste Voorzitters van de hoven van beroep te Brussel en Antwerpen, en met de Procureur-generaal en de Procureur des Konings te Brussel.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, nam de Ministerraad acte van de ondertekening van de verschillende samenwerkingsprotocollen, onderhandeld met de Eerste Voorzitters van de hoven van beroep te Brussel en Antwerpen, en met de Procureur-generaal en de Procureur des Konings te Brussel.

Een wederzijdse inzet om de juridische achterstand tegen te gaanMaandenlang heeft de Minister overlegd met hogervermelde rechterlijke autoriteiten om langs deze en gene zijde de nodige middelen vrij te maken om geleidelijkaan de termijn te verminderen waarbinnen de zaken worden behandeld en de juridische achterstand in te halen. Het overleg heeft geleid tot de ondertekening van samenwerkingsprotocollen met de betrokken gerechtelijke autoriteiten. Deze protocollen werden gesloten voor een bepaalde tijd, die kan verlengd worden voor een nieuwe periode. Een gelijkaardige operatie is nu aan de gang met de gerechtelijke autoriteiten te Dendermonde en de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel.Een eigenwijze en ongewone werkwijzeHet ongewone van het overleg en van de ondertekening van deze protocollen dient benadrukt. De uitvoerende en rechterlijke macht hebben immers totnogtoe nog nooit naar die werkwijze gegrepen. Zij stelt een werkelijke dialoog en gemeenschappelijke reflectie in, met respect voor elkeens verantwoordelijkheid.Ter beschikkingstellen van de middelenHet sluiten van dergelijke protocollen zal betrokken instanties doen genieten van concrete maatregelen om hen toe te laten:* gevoelig hun doeltreffendheid te verhogen, namelijk door de bijstand van raadgevers in het beheren van human resources, het ter beschikkingstellen van nieuw informaticamateriaal en de inrichting van rechterlijke ruimtes;* de hangende zaken aan te pakken, namelijk door de oprichting van bijkomende kamers en een verbreding van het kader (magistraten, deskundigen, bestuurspersoneel).Deze maatregelen zullen regelmatig beoordeeld worden door betrokken instanties. De ondertekening van de eerste samenwerkingsprotocollen en de instelling van de samengaande concrete maatregelen vormen ongetwijfeld een belangrijk initiatief om geleidelijk de gerechtelijke achterstand te verminderen. Zij zet de eerste stap naar een gerecht van betere kwaliteit, ten dienste van de burger.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele Instellingen, Laurette Onkelinx

Handelsstraat 78-80

1040 Brussel

België

+32 2 233 51 11

<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, keurde de Ministerraad de kadernota goed betreffende de oprichting Rechtbanken voor strafuitvoering.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, keurde de Ministerraad de kadernota goed betreffende de oprichting Rechtbanken voor strafuitvoering.

Het regeerakkoord van 9 juli 2003 voorziet dat "strafuitvoeringsrechtbanken zullen worden opgericht. Ze zullen de bestaande commissies voor voorwaardelijke invrijheidstelling incorporeren en volgens hetzelfde principe van multidisciplinariteit worden samengesteld. De wet op de strafuitvoering zal zich inspireren op de resultaten van de commissie "Holsters" en van het ontwerp "beginselenwet gevangeniswezen". "De kadernota schetst de fundamentele principes van het voorontwerp van wet, dat binnenkort aan de goedkeuring van het Parlement zal worden voorgelegd. Het voorontwerp is rechtstreeks ontleend aan het verslag van de commissie Holsters, van mei 2003. Als gevolg van de aanbevelingen van de Parlementaire Onderzoekscommissie "Dutroux, Nihoul en consorten", werden de Commissies voorwaardelijke invrijheidstelling opgericht. Deze commissies waren aanvankelijk bedoeld als een voorlopige stap naar de oprichting van een echte strafuitvoeringsrechtbank. De uitvoering van de vrijheidsberovende straf: een wetgevend gebrek

Op dit ogenblik worden de uitvoeringsmodaliteiten van de vrijheidsberovende straf of van de tijdelijke invrijheidstelling geregeld door ministeriële circulaire's en niet door een wet. Deze situatie geeft aanleiding tot problemen op het vlak van de transparantie en de rechtszekerheid. Er zijn immers zeer veel ministeriële circulaire's en ze vormen geen logisch en samenhangend geheel. Gezien de massa bestaande teksten is het, zowel voor de gedetineerden als voor de beslissende overheid, uiterst moeilijk om een duidelijke en globale visie te hebben van alle geldende regels. De gedetineerde weet niet op welke manier de straf waartoe hij werd veroordeeld zal worden uitgevoerd, welke zijn rechten zijn en welke de voorwaarden zijn om te kunnen genieten van een maatregel van tijdelijke invrijheidstelling (uitgangsvergunning, penitentiair verlof) of van een bijzondere modaliteit van strafuitvoering (beperkte hechtenis, elektronisch toezicht, voorlopige invrijheidstelling). Anderzijds moest de verdeling van de bevoegdheden tussen de rechterlijke macht en de uitvoerende macht worden verduidelijkt. Een nieuwe verdeling van de bevoegdheden inzake strafuitvoering

De oprichting van een strafuitvoeringsrechtbank zal leiden tot een nieuwe verdeling van de bevoegdheden tussen de uitvoerende macht en de rechterlijke macht. Zodoende wordt het principe van de scheiding van de machten nageleefd. Met deze nieuwe verdeling beschikt men bovendien over een efficiënt systeem, dat kan reageren op de noodsituaties die zich in de praktijk voordoen.

1. Welke zijn de bevoegdheden van de uitvoerende macht?

Op enkele zeldzame uitzonderingen na, liggen de beslissingen inzake de uitvoering van de vrijheidsberovende straf op dit ogenblik in handen van de uitvoerende macht (minister van Justitie). Er wordt voorgesteld aan de minister van Justitie beslissingsbevoegdheid te laten voor de vijf volgende maatregelen: - de uitgangsvergunning, met andere woorden de toelating voor de veroordeelde om de gevangenis te verlaten

voor hoogstens één dag; hier onderscheidt men de periodieke permissie (om de invrijheidstelling voor te bereiden) en de occasionele permissie (familiale, juridische, medische verplichtingen, enz.).- het penitentiair verlof, met andere woorden de mogelijkheid voor de gedetineerde om de gevangenis te verlaten en er de nacht niet door te brengen (maximum 3 dagen per trimester).- de medische zorgen buiten de instelling, in geval van ziekte die niet in de gevangenis kan worden verzorgd en waardoor het noodzakelijk is dat de gedetineerde in een andere instelling wordt opgenomen. - de onderbreking van de strafuitvoering, die kan worden toegekend voor een hernieuwbare periode van maximum drie maanden, wanneer de gedetineerde geconfronteerd wordt met ernstige en buitengewone familiale gebeurtenissen, die zijn aanwezigheid buiten de gevangenis noodzakelijk maken. - de voorlopige invrijheidstelling met het oog op het regelen van het probleem van de overbevolking in de gevangenissen, een uitlaatklep die aan de minister van Justitie wordt toevertrouwd om het hoofd te kunnen bieden aan een ernstig probleem van overbevolking. 2. Welke zijn de bevoegdheden van de Strafvuistvoeringsrechtbank? De

Strafvuistvoeringsrechtbank zal voortaan als enige bevoegd zijn om te beslissen over verzoeken met betrekking tot:- de beperkte hechtenis, één enkele modaliteit die de huidige maatregelen, te weten de halve vrijheid en de beperkte hechtenis, bundelt: de veroordeelde krijgt de toelating om systematisch de penitentiaire instelling te verlaten voor voorafgaandelijk vastgestelde periodes van maximum twaalf uren (om de voorwaardelijke invrijheidstelling voor te bereiden of om professionele redenen, wegens opleidingen en wegens familiale redenen voor straffen van minder dan één jaar) Wanneer de strafvuistvoeringsrechtbank gevat wordt door een verzoek tot beperkte hechtenis kan zij een uitgangsvergunning of een penitentiair verlof toestaan, indien dit absoluut nodig blijkt om de vrijlating voor te bereiden.- het elektronisch toezicht, met andere woorden de veroordeelde heeft huisarrest en staat daarbij onder elektronisch toezicht: de veroordeelde wordt dus niet in de cel gestopt maar zijn bewegingsvrijheid staat onder toezicht en dit op basis van een vooraf vastgesteld tijdsgebruik. Wanneer de strafvuistvoeringsrechtbank gevat wordt door een verzoek tot elektronisch toezicht, kan zij een uitgangsvergunning of een penitentiair verlof toestaan, indien dit absoluut nodig blijkt om de vrijlating voor te bereiden.- de voorwaardelijke invrijheidstelling: de bevoegdheid van de huidige commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling worden overgedragen naar de strafvuistvoeringsrechtbanken. Wanneer de strafvuistvoeringsrechtbank gevat wordt door een verzoek tot voorwaardelijke invrijheidstelling kan zij een uitgangsvergunning, een penitentiair verlof, een onderbreking van de strafuitvoering, een beperkte hechtenis of elektronisch toezicht bevelen, indien een dergelijke maatregel absoluut noodzakelijk is vóór het toestaan van een voorwaardelijke invrijheidstelling. de voorlopige invrijheidstelling met het oog op het verwijderen uit het koninkrijk, met andere woorden de vrijlating van een vreemdeling die veroordeeld werd en het voorwerp is van een beslissing tot uitlevering, terugzending of uitwijzing, met het oog op zijn verwijdering van het grondgebied. De bevoegdheid om de aard van de straf te wijzigen De Strafvuistvoeringsrechtbank zal gemachtigd worden om de straf, zoals die door de strafrechter werd uitgesproken, te wijzigen (bijvoorbeeld een vrijheidsberovende straf vervangen door een werkstraf), wanneer blijkt dat de uitvoering van de vrijheidsberovende straf de doelstellingen van deze straf niet zal bereiken (herstel van de schade toegebracht aan de maatschappij en aan het slachtoffer). Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn voor korte gevangenisstraffen of wanneer de toestand van de veroordeelde gevoelig veranderd is sedert de uitspraak van de straf. Hier moeten de criteria van wederzijdse samenhang tussen de oorspronkelijke straf en de nieuwe straf worden vastgelegd. Beroep tegen de beslissingen van de Minister van Justitie Tegen de beslissingen die genomen worden door de Minister van

Justitie zal men in beroep kunnen gaan bij de strafuitvoeringsrechtbank, die de wettelijkheid van de beslissing zal nagaan. De Strafwetvoeringsrechtbank, multidisciplinaire rechtsspraak Er zullen 6 strafuitvoeringsrechtbanken worden opgericht, hetzij één per Hof van beroep, behalve in Brussel, waar er twee komen. De rechtbank zal haar zittingen houden in de gevangenis of op de zetel van de rechtbank of in om het even welke rechtbank van eerste aanleg van rechtsgebied van het Hof. Deze rechtbank zal een multidisciplinair rechtsspraak wijzen:- zij wordt voorgezeten door een magistraat, die over minstens 10 jaar nuttige beroepservaring beschikt en die aangeduid wordt onder de magistraten van de rechtbanken van eerste aanleg,- de magistraat wordt bijgestaan door twee bijzitters, volgens het model van de lekenrechters, naar het voorbeeld van de sociale en consulaire rechters. Het lijkt inderdaad uitermate belangrijk om een uitwisseling tot stand te brengen tussen praktische terreinervaring en gerechtelijk werk. Ook de bijzitters zullen zich op minstens 10 jaar nuttige beroepservaring moeten kunnen beroepen. Tegen de uitspraken in eerste aanleg van de strafuitvoeringsrechtbank kan alleen door de veroordeelde wettelijk beroep worden ingesteld bij een specifieke kamer van het Hof van beroep, de Kamer van strafuitvoering. De Kamer van strafuitvoering zal net zoals de strafuitvoeringsrechtbank multidisciplinair samengesteld zijn. Het openbaar ministerie volgt de voorwaardelijke invrijheidstelling op De opvolging van de voorwaardelijke invrijheidstelling gebeurt momenteel door de Commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling zelf. Hiertoe baseert zij zich op de verslagen van de justitieassistenten die binnen de Huizen van Justitie het maatschappelijk toezicht uitoefenen op de veroordeelden in voorwaardelijke invrijheidstelling. Bij behandeling voor een rechtbank kan men dit model niet zomaar overbrengen: zodra de rechtbank een uitspraak doet over het ingediende verzoek is het beslag ten einde. Het openbaar ministerie zal dus opdrachten toevertrouwd krijgen die belangrijker zijn dan die welke het thans op het vlak van de voorwaardelijke invrijheidstelling krijgt. Het openbaar ministerie zal voortaan bevoegd zijn voor het opvolgen van alle maatregelen. Voortaan moeten de justitieassistenten dus bij het openbaar ministerie verslag uitbrengen over hun opvolgingswerk. Op basis van deze verslagen kan het openbaar ministerie in voorkomend geval de strafuitvoeringsrechtbank vatten met een verzoek tot aanpassing van de voorwaarden die bij de toegekende maatregel horen of van een verzoek tot herroeping van de maatregel. Rekening houdend met de specifieke opdrachten die aan het openbaar ministerie toevertrouwd worden, zal men moeten waken over een specialisatie van de leden van het parket die met deze opdrachten belast zijn en over het instellen van een echte strafuitvoeringscultuur. Welke procedure vóór de strafuitvoeringsrechtbank? Het initiatief berust bij de directeur van de gevangenisinstelling, die het dossier moet samenstellen en die binnen de 4 à 2 maanden vóór de datum van toelaatbaarheid van de voorgestelde maatregel een gemotiveerd advies moet uitbrengen. Het advies van de directeur en het dossier worden overgemaakt aan het openbaar ministerie en aan de veroordeelde. Indien het advies gunstig is, bevat het een voorstel voor voorwaardelijke invrijheidstelling met eventuele bijzondere voorwaarden. Het openbaar ministerie en de veroordeelde zullen zich dan al dan niet akkoord verklaren met het voorstel van de directeur. - ofwel hebben alle partijen hun akkoord gegeven: dan gaat men over tot de verkorte procedure,- de veroordeelde en/of het openbaar ministerie gaan niet akkoord met het voorstel van de directeur: dan gaat men over tot de tegensprekelijke procedure. De verkorte procedure Deze procedure gebeurt schriftelijk. De rechter van de strafuitvoeringsrechtbank doet uitspraak op basis van het voorstel en van het dossier. Indien de rechter oordeelt dat het voorstel van de directeur niet voldoet, stuurt hij het dossier terug naar de strafuitvoeringsrechtbank. Tegen de beslissing van de rechter kan geen beroep worden aangetekend. De tegensprekelijke procedure Wanneer de rechter oordeelt

dat er debatten nodig zijn of wanneer de veroordeelde en/of het openbaar ministerie niet akkoord gaan met het voorstel van de gevangenisdirecteur dan worden de veroordeelde en het openbaar ministerie opgeroepen voor een tegensprekelijk debat. Indien de rechtbank de voorgestelde maatregel niet toestaat bepaalt ze de termijn binnen dewelke de directeur een nieuw advies moet uitbrengen. Een specifieke procedure voor korte straffen Er zijn situaties waarbij men aan de veroordeelde de mogelijkheid moet geven om zelf de strafuitvoeringsrechtbank te vatten. Dat zal bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de veroordeelde een korte straf wil uitvoeren door middel van de beperkte hechtenis of via het elektronisch toezicht. De veroordeelde vat dan de strafuitvoeringsrechtbank via een verzoekschrift, waarvan de inhoud moet gepreciseerd worden. De partijen worden dan opgeroepen om voor de rechtbank te verschijnen. De maatregel die door de strafuitvoeringsrechtbank toegestaan is moet soms worden herroepen of herzien, wanneer:- de veroordeelde tijdens de proeftijd een wanbedrijf of een misdadig pleegt;- de veroordeelde een ernstig gevaar vormt voor de fysieke integriteit van derden;- de bijzondere voorwaarden die door de rechtbank werden opgelegd niet nageleefd werden;- de veroordeelde geen gevolg geeft aan oproepen van de justitieassistent, de strafuitvoeringsrechtbank of het openbaar ministerie. De rechtbank wordt dan, middels een dagvaarding, door het openbaar ministerie gevat. In dat geval kan zij de voorwaarden herzien of, indien nodig, de maatregel herroepen. Bij gevallen die aanleiding kunnen geven tot herroeping kan de strafuitvoeringsrechtbank de schorsing uitspreken van de toegestane maatregel. De schorsing zal worden uitgesproken voor een termijn van één maand, die één maal kan worden verlengd. Binnen die termijn kan de rechtbank beslissen om de aan de maatregel verbonden bijzondere voorwaarden te herzien of om de maatregel te herroepen. In geval van zwaar risico voor de fysieke integriteit van derden kan het openbaar ministerie bij de strafuitvoeringsrechtbank trouwens de voorlopige aanhouding bevelen van de veroordeelde; De strafuitvoeringsrechtbank moet dan binnen de 5 dagen beslissen of het al dan niet noodzakelijk is om de toegestane maatregel te schorsen. Uitbreiding van de rechten van het slachtoffer Het slachtoffer krijgt vandaag enkel een wettelijke erkenning in het kader van de voorwaardelijke invrijheidstelling. Het slachtoffer kan vragen om gehoord te worden met betrekking tot de voorwaarden die in zijn belang moeten worden opgelegd. Op vraag van het slachtoffer zal de commissie hem informeren over het toekennen van de voorwaardelijke invrijheidstelling en over de voorwaarden die zijn belangen garanderen. Er wordt voorgesteld om de rechten van de slachtoffers op diverse niveaus uit te breiden:- op het vlak van de voorwaardelijke invrijheidstelling Er zal geen onderscheid meer worden gemaakt volgens de aard van de feiten waarvoor de dader veroordeeld werd, zoals dat krachtens het koninklijk besluit van 10 februari 1999 het geval is;- voor de andere gevallen waarbij de strafuitvoeringsrechtbank gevat wordt kunnen de slachtoffers vragen om gehoord of geïnformeerd te worden;- bij de toekenning van een eerste penitentiair verlov of van een voorlopige invrijheidstelling toegekend door de minister, zullen de slachtoffers die dat wensen geïnformeerd worden. De slachtoffers zullen geïnformeerd worden over de rechten die hen worden toegekend in het strafuitvoeringsproces. De slachtoffers (of hun advocaat) worden gehoord omtrent de voorwaarden waarvan zij denken dat het opportuun is om die in hun belang vast te leggen. Zij zijn daarentegen geen partij tijdens het debat over het toekennen van een bijzondere uitvoeringsmodaliteit van de straf. De informatie die ze ontvangen zal vermelden welke de toegekende maatregel is en , in voorkomend geval, welke voorwaarden er in hun belang aan verbonden zijn. De slachtoffers die gevraagd hebben om te worden geïnformeerd, zullen ook kennis krijgen van de herroeping van een maatregel die door de rechtbank uitgesproken werd.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale
Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele
Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Een nieuwe toegangsweg tot de magistratuur

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, keurde de Ministerraad het voorontwerp van wet goed bedoeld om een derde toegangsweg tot de magistratuur te openen.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, keurde de Ministerraad het voorontwerp van wet goed bedoeld om een derde toegangsweg tot de magistratuur te openen.

Hoe treedt men toe tot de magistratuur? Er zijn tegenwoordig twee toegangswegen naar de magistratuur: * Het toegangsexamen, bestemd voor jonge juristen, dat toegang geeft tot een rechterlijke stage van drie jaar, die achtereenvolgens doorgaat in een parket (18 maand), in de "buitendiensten" (advocatenbureau, notarisstudie, strafinrichting, enz. (3 maand) en op een rechtbank (15 maand), aangevuld met een theoretische vorming, lessen en een residentieel seminarie van een week, waarin alle stagiaires van het land mekaar terugvinden. De toegang tot de functie van parketmagistraat vereist echter maar een stage van 18 maand. * Het examen van beroepsbekwaamheid laat toe ervaren juristen rechtstreeks aan te werven, aangevuld met specifieke vormingscycli van functiewijziging. Een derde toegangsweg tot de magistratuur: het mondeling evaluatie-examen. Het voorontwerp van wet wil beroepsmensen in het recht, met een waardevolle juridische loopbaan, toelaten de magistratuur te vervoegen. Het gaat in het bijzonder om advocaten met 20 jaar ervaring aan de balie, en beroepsmensen met 15 jaar ervaring aan de balie en minstens 5 jaar in een functie die een goede kennis van het recht vereist. De meeste van deze beroepslui hebben een carrière-niveau gehaald, dat niet meer motiveert om deel te nemen aan een traditioneel schriftelijk examen om toe te treden tot de magistratuur. Daarom moest een andere selectiewijze uitgewerkt worden om mensen met een waardevolle ervaring om de magistratuur te gaan vervoegen. Het aantal laureaten die op die manier benoemd mogen worden is beperkt tot 10 % van het kader van magistraten per rechtsgebied van hof van beroep, en dit voor de posten van rechter van de rechtbank van eerste aanleg, van de handelsrechtbank, van de arbeidsrechtbank, van vrederechter of politierechtbank. Deze uitbreiding is ook voor de parketmagistraten.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele Instellingen, Laurette Onkelinx

Handelsstraat 78-80

1040 Brussel

België

+32 2 233 51 11

<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Hervorming van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming

Op voorstel van Mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, heeft de Ministerraad het voorontwerp van wet houdende wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en de tenlasteneming van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, goedgekeurd.

Op voorstel van Mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, heeft de Ministerraad het voorontwerp van wet houdende wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en de tenlasteneming van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, goedgekeurd.

Dit ontwerp van hervorming inspireert zich op verscheidene ontwerpen, voorontwerpen en voorstellen van wet die in dit verband zijn uitgewerkt tijdens de vorige legislaturen. Ter herinnering, het regeerakkoord van 9 juli 2003 heeft expliciet in het vooruitzicht gesteld dat de wet op de jeugdbescherming zal worden gemoderniseerd en dit "met het oog op een betere bescherming van en het geven van meer kansen en hulp aan jongeren om zich in te passen in onze veeleisende samenleving. Daarnaast zal dit nieuwe jeugdrecht voorzien in een sanctionering van delinquente jongeren tegen wie dit het enige middel is om onze maatschappij tegen hun criminele activiteiten te beveiligen". Het voorontwerp van wet beoogt enerzijds om bepaalde praktijken die zich de laatste jaren ontwikkeld hebben een wettelijke grondslag te verlenen, en anderzijds om bepaalde vernieuwingen in te voeren aangaande het ten laste nemen van de minderjarige die een strafbaar feit heeft gepleegd. Dit project is ter studie voorgelegd aan de professionele terreinactoren die hun bemerkingen hebben overgemaakt aan de Minister. Deze bemerkingen hebben toegelaten om nieuwe elementen die in het voorontwerp van wet zijn opgenomen, nader uit te werken. Wat levert deze hervorming aan? Een antwoord op zware criminele feiten Voor wat de jeugddelinquentie betreft, moet men vaststellen dat, alhoewel het van kracht zijnde beschermingssysteem aangepast is aan de meeste situaties die zich thans voordoen, niettemin voldoende aangetoond is dat het systeem beperkingen vertoont ten aanzien van jonge delinquenten die meermaals recidiveren of wanneer het over zware delinquentie gaat. Het hervormingsontwerp reikt nieuwe antwoorden aan op deze nieuwe vormen van jeugddelinquentie. Een responsabilisering van de ouders Bepaalde gevaarlijke, delinquente gedragingen kunnen hun oorsprong vinden in de familiale context. Er zullen maatregelen moeten worden genomen ten aanzien van ouders die niet langer het belang behartigen van hun kinderen die delinquent gedrag stellen, teneinde hen ertoe aan te zetten om hun verantwoordelijkheid volledig op te nemen. Een responsabilisering van de jongere Een jongere, welke ook zijn leeftijd is, moet zich bewust worden van zijn daden en moet tevens, ongeacht zijn leeftijd, leren omgaan met de regels van het maatschappelijk leven evenals met de verantwoordelijkheden die hij op zich zal moeten nemen. Het voorliggende voorontwerp van wet beoogt de huidige regeling aan te vullen met duidelijke antwoorden die de nadruk leggen op een responsabilisering van de jongere en op aandacht voor de rechten van het slachtoffer door een

herstelgerichte benadering van de jeugddelinquentie. De filosofie van de wet van 8 april 1965 handhaven Opteren voor de bescherming van jongeren die de norm overschrijden, betekent geenszins dat men blijk geeft van zwakheid of laksheid. Deze hervorming heeft als voornaamste doelstelling, in eerbied voor de wet van 8 april 1965, om maatregelen te ontwikkelen die het fundamentele recht van de jongeren op onderwijs beschermen en een daadwerkelijke preventie van recidive verzekeren. Met welke gevaarssituatie men ook te maken krijgt, de antwoorden die de samenleving geeft aan een minderjarige die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd, moeten opvoedend, preventief, snel, doeltreffend en efficiënt zijn. De maatregelen die worden genomen, moeten tegelijk beschermend, opvoedkundig en dwingend zijn. De hervormingsvoorstellen¹. Ontwikkeling van maatregelen die een alternatief bieden voor de plaatsing Het is voornamelijk van belang om de middelen te versterken die ter beschikking staan van de procureurs des Konings en van de jeugdrechters, teneinde:- aan de minderjarige de kans te geven om zelf voor "herstel" te zorgen;- de voorkeur te geven aan het opvoeden van de minderjarige in zijn leefmilieu;- het beroep op elk type van plaatsing, en a fortiori op opsluiting, te verminderen. a. De nieuwe bevoegdheden van de procureur des Konings In theorie beschikt de procureur des Konings over weinig actiemiddelen: de seponering en het vatten van de rechter. In de praktijk heeft het openbaar ministerie evenwel een reeks antwoorden ontwikkeld waarvan bepaalde verdienen te worden ondersteund en ontwikkeld:- de praktijk van het herinneren aan de wet, met name het herinneren aan de risico's die de jongere loopt als gevolg van het gestelde strafbare feit;- de praktijk van de bemiddeling die de jongere (op vrijwillige basis), diens ouders en het slachtoffer toelaat om zich te engageren in een communicatieproces met het oog op een akkoord dat onder meer betrekking heeft op de vergoeding van eventuele slachtoffers. Het met de hulp van de bemiddelaar bereikte akkoord zal kunnen uitmonden in:i. verontschuldigungen of verklaringen vanwege de minderjarigeii. een vergoeding, van welke aard ook (financiële vergoeding of materieel herstel);iii. engagements aangaande de toekomstige verhouding tussen de jongere en het slachtoffer. b. De nieuwe maatregelen ter beschikking van de jeugdrechter In de praktijk hebben de jeugdrechters eveneens nieuwe antwoorden op jeugdcriminaliteit ontwikkeld, die het voorliggende voorontwerp van wet beoogt in te schrijven. Het gaat met name over:- de berisping van de jongere;- het invoeren van prestaties van educatieve aard en van algemeen nut, als autonome maatregel, in samenwerking met de civiele bescherming of in het kader van humanitaire opdrachten van landsverdediging.- het beroep op herstelgerichte maatregelen, met name de bemiddeling en het herstelgericht groepsoverleg. Dit laatste bestaat in een ruimer communicatieproces dan de bemiddeling: onder leiding van een neutrale moderator kunnen eveneens de personen uit de sociale omgeving van de jongere en van het slachtoffer evenals andere derden bij het overleg worden betrokken.- intensief toezicht en geïndividualiseerde opvoedkundige handelingen door een referentieopvoeder.- toelaten aan de rechter om een beroep te doen op maatregelen van ambulatoire behandeling of andere types van plaatsing die beter aangepast zijn aan de persoonlijkheid van de minderjarige (jeugdpsychiatrische, drugs- en alcoholproblematiek). Dit laat tevens toe om de gemeenschapsinstellingen te ontlasten van jongeren die er niet thuishoren. De keuze van de maatregelen zal vergemakkelijkt worden door de opstelling van een lijst met criteria. De toepassing van deze maatregelen zal ook kunnen worden gekoppeld aan specifieke voorwaarden (geregeld schoolbezoek, opleiding/sensibilisatie, verbod om op bepaalde plaatsen te komen). c. Een actieve rol voor de jongere door middel van een engagementsproject Het doel van dit project is om aan de minderjarige de mogelijkheid te bieden om aan de jeugdrechter een geschreven project voor te leggen van "maatregelen" waaraan hij zich wil onderwerpen. Indien de rechter akkoord

gaat met het project, zal het in een akkoord bekrachtigd worden. De uitvoering van dit akkoord zal op doeltreffende wijze worden opgevolgd door de bevoegde sociale diensten. In geval van niet-naleving van het akkoord, zal de jeugdrechter een andere maatregel kunnen bevelen. Deze nieuwe optie geeft aan de jonge delinquent de mogelijkheid om zijn verantwoordelijkheid op te nemen voor de daden die hij beging (hij draagt de oplossing aan) en om naar best vermogen en met kennis van zaken te kiezen welke opvoedkundige of herstellende maatregelen voor hem nuttig en noodzakelijk zijn. d. Een eventuele verlenging van de uitgesproken maatregelen Er is voorzien dat, ingeval de jongere een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd na de leeftijd van 17 jaar, de jeugdrechter maatregelen kan opleggen tot de leeftijd van 23 jaar en niet meer, zoals vandaag door de wet wordt bepaald, louter tot 20 jaar. Zo ook kan de rechtbank t.a.v. een jongere die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd tussen de leeftijd van 12 en 17 jaar en die het voorwerp is geweest van een maatregel tot plaatsing in een gemeenschapsinstelling, de verlenging bevelen van de toezichtmaatregel, voor onbepaalde duur maar niet langer dan tot de leeftijd van 23 jaar, en dit in geval van aanhoudend slecht of gevaarlijk gedrag van de jongere t.a.v. zichzelf of t.a.v. de samenleving. e. Bevoegdheid van de jeugdrechtbank t.a.v. geesteszieke jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd De wet van 26 juni 1990 tot bescherming van de persoon van de geesteszieke heeft de bevoegdheid van de vrederechter t.a.v. minderjarige geesteszieken gewijzigd. De wetgevende tekst geeft vandaag aanleiding tot verschillende interpretaties en in bepaalde omstandigheden geven de vrederechter en de jeugdrechter een verschillende interpretatie aan de bepaling wie bevoegd is om een beslissing te nemen t.a.v. een geesteszieke jongere die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd. Men vindt het daarom aangewezen om de continuïteit van de actie van de jeugdrechtbank t.a.v. minderjarigen te handhaven. De noodzakelijke wijzigingen zullen worden aangebracht aan de wetgevende teksten opdat de bevoegdheid van de jeugdrechtbank zou worden hersteld in geval van inbreuken gepleegd door minderjarige geesteszieken. f. Voorlopige plaatsing van minderjarigen in een gesloten federaal centrum wanneer de gemeenschappen in de materiële onmogelijkheid verkeren om een rechterlijke beslissing tot plaatsing ten uitvoer te leggen Uitzonderlijk zal de jeugdrechter de delinquente jongen kunnen plaatsen in een specifieke vleugel van een gesloten federaal centrum indien hij wegens plaatsgebrek niet terecht kan in een gesloten opvoedingsafdeling van een gemeenschapsinstelling, en dit onder bepaalde voorwaarden (ouder dan 14 jaar op het ogenblik van de feiten, voldoende aanwijzingen van schuld, het feit zou in strafrechtelijke zin kunnen leiden tot opsluiting gedurende 5 jaar of meer, dwingende omstandigheden in het licht van de openbare veiligheid). De voorlopige maatregel tot bescherming van de maatschappij moet voor een zo kort mogelijke duur worden genomen en dat slechts wanneer de doelstelling van de voorlopige maatregel op geen enkele andere wijze kan worden bereikt. De maatregel moet worden uitgevoerd met eerbied voor de bepalingen van het internationaal verdrag inzake de rechten van het kind. De toelatingsvoorwaarden van de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, worden in die zin gewijzigd. 2. De objectivering van de rechterlijke beslissing en a. De opstelling van een lijst met criteria De keuze voor een van de maatregelen die de jeugdrechter ter beschikking heeft zal vergemakkelijkt worden door de opstelling van een lijst met criteria. Op grond van deze lijst kan de rechtbank haar beslissing om een beroep te doen op een concrete maatregel, objectiveren. Er moet worden onderzocht waarom de ene maatregel meer nut heeft voor de minderjarige dan een andere maatregel. Mogelijke criteria zijn: de persoonlijkheid van de minderjarige, zijn maturiteitsgraad, zijn leefmilieu, het bestaan van behandelingswijzen en opvoedkundige

trajectbegeleiding, de vroeger genomen maatregelen en het gedrag van de minderjarige tijdens de tenuitvoerlegging daarvan, de ernst van de feiten, de veiligheid van de minderjarige, de openbare veiligheid, enz. b. Verplichte motivering van de beslissingenIedere beslissing van de rechtbank of van de jeugdrechter moet voortaan worden gemotiveerd met inachtneming van bovengenoemde criteria. Bovendien zijn het recht op gezinsleven en het recht op vrijheid twee grondrechten van de minderjarige. Bijgevolg moet de rechtbank haar beslissing bijzonder motiveren wanneer zij beslist een plaatsingsmaatregel op te leggen in plaats van te opteren voor een behoud in het leefmilieu, of wanneer zij overgaat tot plaatsing in een gesloten opvoedingsafdeling in plaats van in een open afdeling.c. Meer rechtszekerheid in geval van plaatsing in een open of gesloten afdeling van een gemeenschapsinstellingDe duur van de plaatsing hangt nauw samen met de ontwikkeling van de persoonlijkheid van de minderjarige. Gelet op de intrinsieke ernst van een vrijheidsberoving moet dergelijke maatregel evenwel beter worden begeleid om de positie van de minderjarige te versterken. De magistraat moet aldus een maximumduur bepalen voor de plaatsingsmaatregel, die slechts volgens de reeds vandaag in de wet voorziene uitzonderlijke omstandigheden kan worden verlengd. De plaatsingsmaatregel in een open of gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling moet uiterlijk om de zes maanden worden heronderzocht. De jeugdrechter moet de situatie van de jongere opnieuw bestuderen teneinde te beoordelen of de plaatsingsmaatregel in de gemeenschapsinstelling moet worden gehandhaafd of opgeheven.3. Een responsabilisering van de oudersHet belang van de rol van de ouders en van de personen die de juridische bewaring hebben over de delinquente minderjarige is nogmaals benadrukt in een aanbeveling van de Raad van Europa betreffende de nieuwe wijzen van omgaan met jeugdcriminaliteit en de rol van het jeugdrecht."Men zou de ouders (of de wettelijke voogden) moeten aanmoedigen om zich bewust te worden van hun verantwoordelijkheid ten overstaan van het onrechtmatige gedrag van jonge kinderen en om die verantwoordelijkheid ook op te nemen. Ze zouden moeten aanwezig zijn bij de zittingen van de rechtbanken (tenzij dit aanzien wordt als strijdig met het beoogde doel) en wanneer de omstandigheden het vereisen, kan men hen hulp, steun en raad verschaffen. Indien het gerechtvaardigd is, zouden ze een psychosociale begeleiding moeten aanvaarden of een opleiding moeten volgen over het uitoefenen van hun ouderlijke verantwoordelijkheden, ze moeten er over waken dat hun kind naar school gaat en ze moeten de officiële organen bijstaan bij de uitvoering van de sancties en maatregelen in de gemeenschap".Daarom moeten de ouders bij de verschillende fasen van de procedure worden betrokken en is het tevens essentieel dat men aan de personen die verantwoordelijk zijn voor de minderjarige delinquent, de kans geeft om hun opvoedende rol te vervullen.Welke maatregelen worden in werking gezet?Er werd voorzien dat in geval van aanhouding van een minderjarige, de verantwoordelijke politieambtenaar onmiddellijk de ouders of iedere volwassene die de minderjarige onder zich heeft, in kennis moet stellen. Indien de minderjarige gehuwd is, moet deze informatie aan zijn echtgenoot worden meegedeeld.Het ontwerp van wet voorziet bovendien om de rechtbank er vanaf het voorlopig stadium toe te verplichten de ouders op te roepen zodra de jongere die bij het als misdrijf omschreven feit is betrokken, voor haar wordt gebracht (overeenkomstig het internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind).Ingeval ouders zonder geldige reden - uit onverschilligheid - niet verschijnen, kan de rechtbank hen veroordelen tot het betalen van een boete van 150 euro.Voortaan is voorzien dat de jongere en de ouders systematisch een kopie van het vonnis krijgen, evenals informatie over hun rechten om in beroep te gaan.Er kunnen ook bepaalde maatregelen worden genomen ten overstaan van ouders die hun opvoedende taak verwaarlozen of die duidelijk onverschillig staan ten opzichte van hun kinderen. Door

niet te reageren op deze herhaalde strafbare feiten, maken deze ouders de situatie van hun kinderen immers alleen erger. Er is eveneens bepaald dat de procureur des Konings, de jeugdrechter en de rechtbank, naar gelang van het geval, een ouderstage kunnen voorstellen of opleggen. Het gaat erom gedrag waaruit duidelijke onverschilligheid blijkt ten aanzien van de criminaliteit van jongeren voor wie de betrokken personen verantwoordelijk zijn, aan te pakken.

4. Uithandengeving en de gevolgen ervan. Wat is een uithandengeving?

Uithandengeving is een bijzondere en uitzonderlijke mogelijkheid waarover de jeugdrechter beschikt om het dossier van een jongere (ouder dan zestien jaar op het ogenblik van de feiten) door te verwijzen naar de jurisdictie die normaal voorbehouden is voor volwassenen. De jeugdrechtbank maakt van deze mogelijkheid gebruik indien hij - op basis van een medisch-psychologisch verslag en een sociaal onderzoek - van mening is dat geen enkele van de maatregelen die hij ter beschikking heeft en die hij de jongere in beginsel kan opleggen, aangepast is. Het falen van het specifieke systeem voor minderjarigen uit handen geven is zoveel als bekennen dat het specifieke systeem dat voorzien is voor minderjarigen gefaald heeft. De betrokkene blijft ondanks alles een minderjarige persoon en hem naar het strafrechtelijke systeem verwijzen is op zich zeker niet de ideale oplossing. Het is dus passend dat men het aantal uithandengevingen probeert te verminderen, onder meer door toename van de maatregelen die de magistraten ter beschikking hebben met het oog op het reageren op de jeugddelinquentie en door de mogelijkheid om de maatregelen in bepaalde gevallen tot de leeftijd van 23 jaar te verlengen. Vandaag reeds vinden procedures van uithandengeving slechts uitzonderlijk plaats. Zij vertegenwoordigen 1,2 % van het totale aantal beslissingen van de jeugdrechter en tussen 2,4 % en 3,3 % van alle vonnissen. Indien toch een procedure van uithandengeving plaatsvindt, moet deze sneller gaan, met inachtneming van de grondrechten van de jongeren gelet op het internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

c. De wijzigingen aangebracht aan de procedure van uithandengeving

Kortere termijnen

De voorwaarden voor de uithandengeving blijven identiek, te weten de eis inzake een maatschappelijk onderzoek en een psychologisch onderzoek door de bevoegde sociale diensten. De proceduretermijnen daarentegen worden nader omschreven en verkort:

De termijn voor de verzending van het dossier van de rechtspleging van de jeugdrechter naar de procureur des Konings met het oog op een eventuele dagvaarding, wordt bepaald op drie werkdagen te rekenen van de dag waarop het tweede voorgeschreven document wordt neergelegd. Vanaf de ontvangst van het dossier beschikt de procureur des Konings over 15 dagen om een eventuele dagvaarding tot uithandengeving in te stellen. De jeugdrechtbank neemt haar beslissing binnen 15 dagen na de dagvaarding.

De plaatsing in een gesloten federaal centrum ingevolge een dagvaarding tot uithandengeving

De minderjarige die zich in een gesloten afdeling van een gemeenschapsinstelling bevindt en ten aanzien van wie een dagvaarding tot uithandengeving is ingediend, kan worden overgebracht naar een gesloten federaal centrum (momenteel Everberg) voor de duur van de procedure van uithandengeving. Dit kan pas gebeuren mits een speciaal gemotiveerde beslissing van de jeugdrechter en in bijzondere omstandigheden. In de praktijk zal deze beslissing gemotiveerd zijn wegens plaatsgebrek in een gemeenschapsinstelling. De doelstelling van deze maatregel bestaat erin de plaatsen in de gemeenschapsinstellingen voor te behouden aan jongeren die ontvankelijker zijn voor de educatieve projecten. Volgens dezelfde logica en ingeval de jeugdrechtbank beslist de zaak niet uit handen te geven, moet logischerwijs onmiddellijk een einde worden gemaakt aan de plaatsing van de minderjarige in het gesloten federaal centrum.

Handhaving van de plaatsing in een gesloten federaal centrum in geval van uithandengeving indien een onderzoeksrechter een aanhoudingsbevel uitvaardigt of indien de jongere veroordeeld is tot een gevangenisstraf

Zoals tijdens de

procedure van uithandengeving, zal de straf uitgezeten worden in een gesloten federaal centrum (momenteel Everberg) en dit onder voorbehoud van het aantal beschikbare plaatsen. In geval van agressie, ontsnapping of overmacht, zal de wet niettemin de mogelijkheid voorzien om de jongeren die in het gesloten federaal centrum geplaatst zijn naar het klassieke penitentiaire systeem te verwijzen. De specifieke omkadering en het ten laste nemen van deze jonge delinquenten zullen het voorwerp zijn van een samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Gemeenschappen, elk voor wat hun respectievelijke bevoegdheden betreft. Deze jongen zullen het voorwerp zijn van specifieke en aangepaste maatregelen voor maatschappelijke integratie (uitgangsvergunning, penitentiair verlof, voorlopige en voorwaardelijke invrijheidsstelling, enz.). Een bijzondere kamer om te oordelen over de uit handen gegeven delinquentenDe vervolging van een uit handen gegeven delinquent jongere zal voortaan worden ingesteld voor een bijzondere correctionele kamer van de rechtbank van eerste aanleg. Er wordt eveneens een bijzondere kamer opgericht op het niveau van het hof van beroep. De magistraten die in deze bijzondere kamers zitting zullen hebben, worden gekozen uit degenen die een erkende opleiding of grote ervaring inzake jeugdrecht en strafrecht hebben.

5. Ondersteuning voor de jeugdmagistratenDe grote inzet van de jeugdmagistraten, zowel op het niveau van het parket als van de zetel, in eerste aanleg en in hoger beroep, moet worden erkend en ondersteund. Premie en vormingDeze magistraten moeten een noodzakelijke ondersteuning ontvangen op het niveau van de vorming en de opleidingspremie, die beide ruimschoots worden gerechtvaardigd door de onontbeerlijke menselijke kwaliteiten die ze in deze materie aan de dag moeten leggen.

VerbindingsmagistratenTwee verbindingsmagistraten in jeugdzaken zullen worden aangewezen voor het Nederlandstalige en het Franstalige grondgebied. Een derde zal kunnen worden aangewezen, als daaraan behoefte zou zijn, voor het Duitstalige grondgebied. Hun functie zal er voornamelijk in bestaan een rol van tussenpersoon te vervullen tussen de gemeenschapsoverheden en de jeugdrechtbanken inzake de tenuitvoerlegging van beslissingen tot plaatsing.

6. Een bijkomende criminoloog per jeugdparquetDe versterking van de maatregelen zal automatisch tot gevolg hebben dat de werkdruk van de parketten zal toenemen. Het is bijgevolg aangewezen om een bijkomende criminoloog toe te voegen aan de parketten van elk gerechtelijk arrondissement, teneinde de nieuwe maatregelen in werking te stellen.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Structurele maatregelen in de strijd tegen de autozwendel

Op dit moment bestaat er een vermoeden dat voertuigen of wrakken op frauduleuze manier geëxporteerd worden. Meer bepaald worden de volgende problemen vastgesteld:

- de milieudoelstelling over afgedankte voertuigen wordt niet bereikt;
- voertuigen kunnen niet naar behoren worden opgevolgd omdat de bestemming van het voertuig niet gekend is en exportgegevens grotendeels ontbreken;
- voertuigen, voornamelijk wrakken en geëxporteerde voertuigen, kunnen ongemerkt een valse identiteit krijgen of door "valse particulieren" worden aangeboden;
- de huidige regelgeving stelt duidelijk dat de laatste eigenaar van een voertuig het inschrijvingsbewijs naar de DIV (Dienst Inschrijvingen Voertuigen) moet teruggestuurd worden, maar dit gebeurt niet altijd. Inschrijvingsbewijzen kunnen verkocht worden om te dienen voor autozwendel.

Op dit moment bestaat er een vermoeden dat voertuigen of wrakken op frauduleuze manier geëxporteerd worden. Meer bepaald worden de volgende problemen vastgesteld:- de milieudoelstelling over afgedankte voertuigen wordt niet bereikt;- voertuigen kunnen niet naar behoren worden opgevolgd omdat de bestemming van het voertuig niet gekend is en exportgegevens grotendeels ontbreken;- voertuigen, voornamelijk wrakken en geëxporteerde voertuigen, kunnen ongemerkt een valse identiteit krijgen of door "valse particulieren" worden aangeboden;- de huidige regelgeving stelt duidelijk dat de laatste eigenaar van een voertuig het inschrijvingsbewijs naar de DIV (Dienst Inschrijvingen Voertuigen) moet teruggestuurd worden, maar dit gebeurt niet altijd. Inschrijvingsbewijzen kunnen verkocht worden om te dienen voor autozwendel.

De Minister van Mobiliteit Bert Anciaux, zal in samenspraak met een technische werkgroep 'inschrijvingsprocedure voertuigen' en in samenspraak met de Ministers bevoegd in deze materie, een werknota voorleggen aan de eerste Ministerraad in oktober 2004. Deze nota omvat:* Een analyse van de voor- en nadelen van de huidige inschrijvingsprocedure;* Een vergelijking van het Belgische systeem met dat van de buurlanden;* Voorstellen tot verbetering van het huidig inschrijvingssysteem en hun budgettaire impact;* Een objectieve studie met betrekking tot de haalbaarheid en opportuniteit van een nieuwe inschrijvingsprocedure waarbij de nummerplaat het voertuig volgt, en de budgettaire impact hiervan.Op basis van deze nota zal de Ministerraad beslissen tussen het huidige systeem of de invoering van een nieuw systeem waarbij de nummerplaat het voertuig volgt. De Minister van Mobiliteit wordt ermee belast om ten laatste op de eerste Ministerraad van 2005 een chronologisch Actieplan voor te leggen.Voor het einde van de legislatuur moet er een performant en efficiënt inschrijvingssysteem zijn dat maximaal autozwendel voorkomt.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

Gemeenschappelijke politiezorg met sterke wijkwerking

We moeten niet alleen blauw meer inzetten op het terrein, blauw dient ook beter te worden ingezet. Dit impliceert dat de aanwezige politiecapaciteit in de lokale korpsen optimaal dient te worden afgestemd op de noden van de bevolking.

We moeten niet alleen blauw meer inzetten op het terrein, blauw dient ook beter te worden ingezet. Dit impliceert dat de aanwezige politiecapaciteit in de lokale korpsen optimaal dient te worden afgestemd op de noden van de bevolking.

Op voorstel van minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael heeft de ministerraad verschillende projecten uitgewerkt, met als doel de lokale politie projecten aan te bieden om hun organisatieontwikkeling te optimaliseren: 1. Community Policing Dit stemt de 6 functionaliteiten van de basispolitieszorg beter af: op elkaar en op de noden van de bevolking. Voorbeeld: het kan niet dat het slachtoffer van een traumatiserende woninginbraak eerst wordt geconfronteerd met de vaststellende agenten op het moment van de feiten om dan twee weken nadien pas een telefoontje of briefje te krijgen van dienst slachtofferonthaal van de politie. Dit concept werd reeds uitgetest in een aantal zones. De reacties daar waren lovend. Hetgeen we nu voorstellen gaat echter verder. Het betreft hier concepten, die werden ontwikkeld door de federale politie (CGL: directie van de relaties met de lokale politie). Dus in samenwerking met lokale partner én met wetenschappelijke ondersteuning. België speelt op dit vlak een voortrekkersrol in Europa. Onder andere de Europese politieacademie kwam zich al vergewissen van deze projecten. 2. Een gans kwaliteitsconcept wordt aangeboden aan lokale politie, gestoeld op moderne managementprincipes (EFQM). Dit kwaliteitsstelsel hangt samen met een financiële beleidscyclus, die afgestemd dient te zijn op het zonale veiligheidsplan, waarvan de geldigheidstermijn (sinds recente programmawet) op vier jaar werd gebracht. Dit referentiekader zal gefaseerd aangereikt worden aan de Lokale politie. Dit wil zeggen: o uittesten in vrijwillige pilootzones o daarna veralgemenen. Dankzij de concrete invulling van dit project zal de politie-agent zeer sterk aanwezig zijn in de wijken, waar hij aanspreekbaar is voor de burger en waar de burger hem nodig heeft.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

31 mrt 2004 -19:00

Hoort bij [Ministerraad van 31 maart 2004](#)

De problematiek van de internering

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, nam de Ministerraad akte van de nota over internering.

Op voorstel van mevrouw Laurette Onkelinx, Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie, nam de Ministerraad akte van de nota over internering.

De wet op het sociaal verweer stelt dat een beklaagde die niet verantwoordelijk wordt geacht voor zijn daden, kan geïnterneerd worden: de geïnterneerden worden dan beschouwd als geesteszieken en moeten een bijzondere behandeling krijgen. Het gaat om een beschermingsmaatregel, niet een straf op zich, die van toepassing is op personen die een misdrijf hebben gepleegd maar die niet kunnen worden "gedetineerd". Bij deze maatregel gaat het dikwijls om een psychiatrische behandeling. Het zijn de Commissies ter Bescherming van de maatschappij die de modaliteiten vastleggen. Justitie draagt tegenwoordig de behandelingskosten. Vanuit het standpunt dat geïnterneerden niet toerekeningsvatbaar zijn voor hun daden, en ziek zijn, hebben zij recht op zorg en behandeling. Ze zouden, zoals de modale burger, ten laste van de sociale zekerheid dienen te vallen. Indien deze behandeling dient te gebeuren in een beveiligde omgeving, zal Justitie instaan voor deze beveiliging of de kosten hiervan ten lasten nemen. Huidige situatie Er zijn op dit ogenblik bij de 1.255 geïnterneerden in België. Het aantal geïnterneerden in gevangenissen schommelt tussen de 750 en 800. In Wallonië en Brussel De geïnterneerden zijn verspreid over verschillende instellingen:- in psychiatrische bijgebouwen binnen de gevangenissen van Bergen, Namen, Jamioulx en Vorst (144 geïnterneerden);- in de instelling van sociaal verweer van Paifve (160 geïnterneerden);- in het psychiatrisch ziekenhuis "Les Marroniers" te Doornik (360 geïnterneerden). In Vlaanderen De geïnterneerden zijn verspreid over verschillende instellingen:- in psychiatrische bijgebouwen binnen de gevangenissen van Merksplas, Turnhout, Gent, Antwerpen, Leuven en Brugge (476 geïnterneerden);- in drie psychiatrische instellingen van Rekem, Zelzate en Bierbeek (90 geïnterneerden). De onthaalcapaciteit voor de geïnterneerden in de psychiatrische bijgebouwen van gevangenissen is tegenwoordig onvoldoende. De begrotingen waarover Justitie beschikt staan niet toe de lonen van artsen en psychiaters gelijk te stellen aan die van beroepsmensen uit de privé-sector met het rechtstreeks gevolg onaanpaste of een gebrek aan behandeling van de geïnterneerden. Gezien het voorgaande, heeft de Ministerraad het volgende goedgekeurd:- de oprichting van een instelling van sociaal verweer in Vlaanderen (in de streek van Antwerpen) op het model van dat van Paifve;- de inzetten van restauratiewerken van een vleugel van de instelling van Paifve om haar huidige capaciteit op te trekken met 80 bijkomende bedden;- de oprichting van een werkgroep die tot taak heeft het specifieke statuut van de geïnterneerden uit te klaren en een aanvaardbare oplossing te brengen voor de financiering van aangepaste behandelingen.

Gepubliceerd door FOD Kanselarij van de Eerste Minister - algemene directie Externe Communicatie

Persdienst van vice-eersteminister en minister van Sociale
Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en Culturele
Instellingen, Laurette Onkelinx
Handelsstraat 78-80
1040 Brussel
België
+32 2 233 51 11
<http://www.laurette-onkelinx.be/>